

สรุปรงานวิจัยเรื่อง

แนวทางการสร้างสันติภาพ ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ในมุมมองของผู้ได้รับผลกระทบจากความรุนแรง

ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สรุปรงานวิจัย เรื่อง

“แนวทางการสร้างสันติภาพ
ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในมุมมอง
ของผู้ได้รับผลกระทบจากความรุนแรง”

คำนำ

งานวิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างสันติภาพใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในมุมมองของผู้ได้รับผลกระทบจากความรุนแรง” มีวัตถุประสงค์เพื่อหาสาเหตุที่อยู่เบื้องหลังของความรุนแรงและความคับข้องใจของชาวไทยเชื้อสายมาเลย์ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และนำเอาสาเหตุเหล่านั้นมาสังเคราะห์และนำเสนอเป็นนโยบายเพื่อนำไปปฏิบัติให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ที่ต้องการมีส่วนร่วมในการนำสันติภาพและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขกลับคืนมา โดยให้มุมมองจากด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรมเป็นด้านหลัก และด้านการเมือง กฎหมาย และการทหารเป็นด้านรองอันแตกต่างจากงานวิจัยชิ้นอื่นๆ

ข้อที่ค้นพบ คือ ความรุนแรงเป็นผล มิใช่เหตุ เหตุของความรุนแรงเมื่อวิเคราะห์หลังไปแล้ว คือ ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาความยากจน การขาดแคลนสาธารณูปโภค การขาดแคลนด้านสาธารณสุข การเข้าไม่ถึงหรือไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาซึ่งทำให้ชีวิตความเป็นอยู่คับแคบ ทำให้ตกงาน โดยเฉพาะเยาวชน โอกาสในการประกอบอาชีพถูกคุกคาม เช่น การทำประมงชายฝั่ง ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมีแต่ความแร้นแค้นจึงกลายเป็นหน่อของความไม่พอใจรัฐบาลและสะท้อนออกมาในรูปแบบของการร่วมมือกับผู้นิยมใช้ความรุนแรง

ข้อเสนอ แนวทางการแก้ปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างยั่งยืน คือ การทุ่มงบประมาณลงไปเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาความยากจน ปัญหาเยาวชนไม่มีงานทำ เยาวชนไม่ได้รับการศึกษา และการขาดแคลนสาธารณูปโภค การพัฒนาให้มีบริการสาธารณสุขพื้นฐานอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลตัวเมือง เป็นต้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณ นายสุรสีห์ โกศลนาวิน กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และประธานคณะอนุกรรมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน 1 รวมทั้งคณะอนุกรรมการที่ได้สนับสนุนและให้คำแนะนำที่มีค่าในการทำงานวิจัยและข้อเสนอนโยบายบางด้านในงานชิ้นนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณนางสาวนงเยาว์ ออบสุวรรณและนายภพธรรม
สุนันธรรมซึ่งช่วยดำเนินการในด้านรูปแบบและงานบรรณาธิการที่เคร่งครัดตาม
ที่กรรมการตรวจรับฯ กำหนดซึ่งช่วยให้งานวิจัยนี้ผ่านการตรวจรับออกมาตีพิมพ์
เป็นรูปเล่มหนังสือ แม้ว่าจะช้าไป 4 เดือน ทำให้นโยบายที่นำเสนอเพื่อนำไป
ปฏิบัติการช้าไปด้วย และขอขอบคุณนางอรินณพงศ์ สุตรสุคนธ์ เลขธิการ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการเข้ามามีส่วนร่วมกับการตรวจรับ
นางสาวนงเยาว์ ออบสุวรรณ สุขเจริญในการช่วยประสานงานและดำเนินการจัดพิมพ์

ผู้วิจัยหวังว่าข้อเสนอเชิงนโยบายในงานวิจัยชิ้นนี้หากได้รับการยอมรับ
และนำไปปฏิบัติก็จะช่วยลดความรุนแรง เกิดสันติภาพและการอยู่ร่วมกันอย่าง
สันติสุขของประชาชนทุกคนที่แม้จะมีความแตกต่างกันทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา
และประเพณี แต่ถ้าหากว่า อาศัยอยู่บนผืนแผ่นดินนี้อย่างเคารพสิทธิมนุษยชน
ของกันและกัน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ไม่มีการเลือกเขา
เลือกเรา ไม่มีการแบ่งแยก ไม่มีการละเมิดสิทธิ เพราะว่าทุกคนมีความเป็น
มนุษย์เหมือนกัน เลือกเกิดไม่ได้ จึงต้องอยู่ร่วมกันโดยเคารพสิทธิมนุษยชนของ
ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ความคิด ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และเชื้อสาย
ซึ่งมีอยู่หลากหลายทั้งไทยมุสลิม ไทยพุทธ ไทยคริสต์ ไทยฮินดู ไทยมาเลย์ ไทย
จีน ไทยอาหรับ ไทยอินเดีย ล้วนเป็นองค์ประกอบของความเป็นมนุษย์ที่บังเอิญ
เกิดมาบนผืนแผ่นดินอันอุดมสมบูรณ์ที่ได้ชื่อว่าประเทศไทย โดยเลือกเกิดไม่ได้
แต่ทุกคนเป็นเจ้าของร่วมกันอย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของทุกคนที่
ต้องร่วมกันสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นในแผ่นดินนี้ให้ได้

กมล กมลตระกูล

อนุกรรมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน 1

1 มกราคม 2551

สารบัญ

ขอรับแจ้งรายชื่อผลงานวิจัย

หน้า

คำนำ	iii
บทที่ 1 ขอบเขตของงานวิจัย	1
บทที่ 2 กรอบคิดของงานวิจัย	3
บทที่ 3 การสังเคราะห์และสรุปข้อมูล	7
บทที่ 4 แนวทางในการเยียวยาเพื่อดับไฟได้	10
ประวัติการทำงาน	21
ภาคผนวก	23

ขอรับแจ้งรายชื่อผลงานวิจัยได้ใช้ภาววิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative research) หรือ วิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative research) งานวิจัยนี้มีขอบเขตที่ครอบคลุมและเป็นสากลในเชิงวัฒนธรรมและสังคม โดยการใช้ชุดคำถามที่คล้ายคลึงกับชุดคำถามที่ใช้ในโครงการวิจัยที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งชุดคำถามนี้ได้รับการตรวจสอบและปรับปรุงโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ในสาขาที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้มีการนำผลวิจัยไปใช้ในการพัฒนาโปรแกรมการดูแลสุขภาพจิตสำหรับคนไทยอีกด้วย

1. ศาสตราจารย์ ดร. อรุณรัตน์ ชาญดี
2. นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยา
3. ศาสตราจารย์ ดร. อรุณรัตน์ ชาญดี
4. นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยา
5. นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยา
6. นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยา

บทที่ 1

ขอบเขตของงานวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่เรียกว่า Marketing research ซึ่งเป็นการศึกษาพฤติกรรมและความคิดของกลุ่มเป้าหมาย (Primary source) เช่นเดียวกับภาคธุรกิจทำวิจัยเพื่อจะผลิตสินค้าให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายแต่ผู้วิจัยนำมาปรับใช้ทางการเมืองคือศึกษาความคิดของกลุ่มเป้าหมาย 1,500 คน ซึ่งประเมินว่าความคิดของเขาเหล่านี้สะท้อนความคิดของคนส่วนใหญ่ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ แล้วนำมาวิเคราะห์ถึงความต้องการและแปรเป็นนโยบายที่กลุ่มเป้าหมายต้องการอีกที

งานวิจัยชิ้นนี้ให้ความสำคัญกับการศึกษาจากเอกสารทุติยภูมิ (Secondary source) น้อยกว่าข้อมูลที่เก็บจากพื้นที่ เพราะว่ามีผู้ศึกษาไว้มากแล้วและมักจะซ้ำซ้อน และไม่ใช่วัตถุประสงค์หลักของโครงการวิจัยนี้

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative analysis หรือ Statistical analysis) มาช่วยเพื่อทำให้งานวิจัยนี้มีความหนักแน่นและเป็นศาสตร์ในเชิงวิชาการมากยิ่งขึ้น โดยการใช้สูตรหาค่าเฉลี่ย หรือ Mean ของแต่ละคำถามจากแต่ละกลุ่มที่มีความแตกต่างมาเปรียบเทียบกัน และ cross check กันว่ามีความแตกต่างกันมากน้อยแค่ไหนในกลุ่มประชากรตัวอย่างที่คัดเลือกจากผู้ถูกผลกระทบจากความรุนแรงจำนวน 1,500 คน จากจังหวัดละ 500 คน คือ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ที่ได้จำแนกกลุ่มประชากรตัวอย่าง ตามเพศ อายุ และรายได้และใช้วิธีการทางสถิติมาวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนโดยนำคำตอบจากคำถามเหล่านี้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์

1. สาเหตุที่เป็นต้นตอของความขัดแย้ง
2. นโยบายของรัฐที่ไม่ชอบ
3. พฤติกรรมกระทำของรัฐที่ไม่ชอบ
4. หน่วยงานที่เป็นต้นตอของความขัดแย้ง
5. บุคคลที่เป็นต้นตอของความขัดแย้ง
6. ผลกระทบด้านสำคัญจากความรุนแรง

7. ทางออกในการยุติความรุนแรง
8. เรื่องเร่งด่วนที่ต้องการให้รัฐทำ
9. ความต้องการส่วนตัว
10. เป็นการเปิดกว้างให้เสนอความเห็น

เป้าหมายหลักของงานวิจัยชิ้นนี้ คือ การศึกษาหาสาเหตุและหาทางออกในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในสามจังหวัดภาคใต้ได้อย่างยั่งยืนโดยใช้มุมมองและความต้องการของบุคคลในพื้นที่ซึ่งอยู่กับปัญหาและมีความเกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมมาในทางใดทางหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องที่จำเป็นและเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการดึงเอารากเหง้าของปัญหาและการเสนอทางออกที่สอดคล้องกับความเชื่อ ขนบธรรมเนียมและประเพณีของคนในพื้นที่เพื่อให้เกิดความสงบสุขอย่างยั่งยืน โดยสรุป คือการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาจากข้างล่างสู่ข้างบน หรือจากข้างล่างสู่ศูนย์กลาง และใช้มุมมองการแก้ปัญหาเศรษฐกิจเป็นด้านหลัก ส่วนด้านการทหาร การเมือง และกฎหมายเป็นด้านรอง ซึ่งเป็นแนวทางที่ตรงกันข้ามที่รัฐบาลใช้อยู่ในปัจจุบัน

กรอบคิดต่อไปนี้ได้นำมาใช้ในการวิเคราะห์งานวิจัยนี้ด้วย คือ

1. กรอบสิทธิมนุษยชนของกติการะหว่างประเทศ และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
2. ทฤษฎี Basic Human Needs (BHNs) ของ Abraham Maslow
3. ทฤษฎี Frustration-aggression ของ John Dollard ที่พัฒนาขึ้นเมื่อปี 1930
4. แนวคิดของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์
5. แนวคิดของมหาเธร์ โมฮัมหมัด
6. แนวคิดและบทเรียนในการแก้ปัญหาคความขัดแย้งในบางประเทศ

บทที่ 2

กรอบคิดของงานวิจัย

หลักการสำคัญของสิทธิมนุษยชน คือ มนุษย์ทุกคน ทุกผิวสี ทุกชาติ ทุกเผ่าพันธุ์ เกิดมาพร้อมกับสิทธิเสรีภาพที่ติดมาพร้อมกับความเป็นมนุษย์ เรียกว่าศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สิทธิมนุษยชนเป็นสิ่งที่โอนให้แก่กัน หรือพรากจากความเป็นคนไม่ได้ รัฐบาลทุกรัฐบาลมีหน้าที่สร้างหลักประกันให้แก่ทุกชีวิต เช่น ความเสมอภาคกัน การเคารพในความเชื่อและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงห้ามการเลือกปฏิบัติต่อกัน และต้องเคารพหลักการและลักษณะของสิทธิมนุษยชนที่ระบุไว้ในปฏิญญานี้

นายโคฟี อานัน เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ กล่าวว่า “เมื่อไรและที่ไหนก็ตามที่เราช่วยให้คนจนคนหนึ่งพ้นจากความยากจนขึ้นมาได้ นั่นหมายถึงว่าเราได้ปกป้องสิทธิมนุษยชน หากเราไม่ได้ทำ ก็หมายถึงเราละเว้นการปกป้องสิทธิมนุษยชน”

เนื่องจากประเทศไทยให้สัตยาบันรณกติการะหว่างประเทศ รัฐบาลจึงมีพันธกรณีที่จะต้องเคารพสิทธิที่ระบุในกติกา และดำเนินการเพื่อให้สิทธิเหล่านี้ได้รับการเคารพในทุกหน่วยงานสังคม

การศึกษาในข้อนี้ ได้ศึกษาถึงมาตราต่างๆที่ระบุอยู่ในกติการะหว่างประเทศ เพื่อสร้างกรอบว่า ใครเป็นผู้ละเมิดสิทธิ (Actors) ใครเป็นผู้ถูกละเมิด (Victims) สิทธิด้านใดที่ถูกละเมิดและผลที่เกิดตามมา

2. การศึกษาในข้อที่สองใช้ทฤษฎี Basic Human Needs (BHNs) หรือทฤษฎีความต้องการปัจจัยจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีพ ของ Abraham Maslow ที่ชี้ว่าความขัดแย้งมักเกิดขึ้นเมื่อ ปัจจัยจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีพถูกขัดขวางอย่างต่อเนื่อง เช่น ด้านปัจจัยดำรงชีพ (อาหารที่อยู่อาศัย อาชีพ การผลิตความปลอดภัยในชีวิตและสุขอนามัย เป็นต้น) ด้านอัตลักษณ์ ของวัฒนธรรม ด้านการมีส่วนร่วมและกำหนดวิถีชีวิต และการได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม

Abraham Maslow เชื่อว่า การสนองตอบทั้งด้านความต้องการของกายภาพและความต้องการให้อยอมรับในอัตลักษณ์ของตนทั้งคู่เป็นปัจจัยจำเป็นพื้นฐานต่อ

การดำรงชีวิต (hunger and identity) ของมนุษย์ในทุกสังคม

สถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดภาคใต้สามารถอธิบายได้จากทฤษฎีของ Maslow เนื่องจากการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่เป็นธรรม สิทธิของชุมชนถูกละเลย เช่นเรื่องซีฟู้ดแบงค์ เรื่องเรือลากอวนรุน การให้สัมปทานชายฝั่งทะเลกับบริษัทยักษ์ใหญ่ ซึ่งทำให้ประชาชนในพื้นที่หมดอาชีพ เกษตรกรกลายเป็นคนว่างงานและกลายเป็นกลุ่มเสี่ยง เป็นต้น

การนำทฤษฎีของ Maslow มาวิเคราะห์อาจจะช่วยนำไปสู่การแก้ปัญหาความไม่สงบได้อย่างยั่งยืน ถ้าหากยอมรับว่าความรุนแรง และความขัดแย้งเป็นเพียงผล หรือยอดของภูเขาน้ำแข็งที่โผล่ขึ้นมาเท่านั้น การดำเนินนโยบายสนองตอบปัจจัยจำเป็นพื้นฐานต่อการดำรงชีวิตซึ่งรวมทั้งการสนองตอบทางด้าน การยอมรับในอัตลักษณ์ของประชาชนในท้องที่ก็อาจจะทำให้ความขัดแย้งและความรุนแรงที่เป็นผลพวง หรือการปะทุขึ้นมาจากการไม่ได้รับการสนองตอบด้านปัจจัยจำเป็นพื้นฐานต่อการดำรงชีวิต (hunger and identity)

3. การศึกษาในหัวข้อที่สาม John Dollard ได้เชื่อมโยงทฤษฎี Basic Human Needs (BHNs) ของ Abraham Maslow ว่าความขัดแย้ง หรือ ความคับข้องใจ (Frustration) ที่ปะทุออกมาเป็นการใช้ความรุนแรง (Aggression) เป็นการเชื่อมโยงของผลที่เกิดจากเหตุ คือ ความคับข้องใจเป็นสาเหตุของการใช้ความรุนแรง และการใช้ความรุนแรงเป็นผลความคับข้องใจ

ในกรณีของความไม่สงบใน 3 จังหวัดภาคใต้สามารถอธิบายได้ว่าชาวมุสลิมเกิดความคับข้องใจจากนโยบายของรัฐในหลายๆเรื่อง เช่น การใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม การจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติและงบประมาณอย่างไม่เป็นธรรม การไม่เคารพในอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมมุสลิม การเลือกปฏิบัติความยากจน อันเกิดจากนโยบายเศรษฐกิจที่เอื้อกลุ่มทุนใหญ่ เช่น กรณีเรืออวนรุนอวนลากที่ทำลายชายฝั่งทะเลอันดามันสมบรูณ์ ทำลายเครื่องมือจับปลา และกวาดปลาเล็กปลาน้อยทุกชนิดไปเกลี้ยง ทำลายห่วงโซ่อาหาร ทำให้ชาวประมงพื้นบ้านทำมาหากินไม่ได้ ต้องตะลอนไปขายแรงงานที่มาเลเซีย เป็นต้น

4. แนวคิดและบทเรียนและการแก้ไขความขัดแย้งทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา คนกลุ่มน้อย ในต่างประเทศ

แนวคิดในการแก้ปัญหาความขัดแย้งและสร้างสันติภาพของทฤษฎีการสร้างสันติภาพโดยใช้ “การเมืองนำการทหาร” ของพลเอก เปรม ติณสูลานนท์

แนวทางของ มหาเธร์ โมฮัมหมัดอดีตนายกรัฐมนตรีมาเลเซียและตัวอย่างการแก้ปัญหาชนกลุ่มน้อยของประเทศจีน

ในหนังสือ “รัฐบุรุษ ชื่อ เปรม” พลเอกเปรมได้สรุปสาเหตุสำคัญ 3 ประการที่ทำให้คนไทยไปเข้ากับฝ่ายคอมมิวนิสต์มีดังนี้

1. ความลำบากยากจน
2. ความคับแค้นใจที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมในสังคม
3. การถูกกดขี่ข่มเหง

“พลเอกเปรม” พูดถึงการค้นพบสาเหตุและแนวทางในการแก้ปัญหาสำคัญของชาติครั้งนั้นว่า

“การทะลวงเข้าสู่มวลชนในหมู่บ้าน เป็นการยึดโดยไม่ใช้กระสุนปืนหรือระเบิด เป็นการยึดโดยใช้มนุษยสัมพันธ์ ทำให้ความเป็นมิตร และให้ความช่วยเหลือ ช่วยยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ช่วยให้เขาปลอดภัยจากการข่มเหงรังแกจากเจ้าหน้าที่รัฐบาลบางคน ช่วยเขาให้มีสุขภาพอนามัยดีขึ้น เป็นต้น เป็นวิธีของ “การเมือง”

แนวทางของพลเอกเปรมจึงเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับโจทย์ของงานวิจัยชิ้นนี้ คือ ทางออกหรือการสร้างสันติภาพใน 3 จังหวัดภาคใต้ต้องเริ่มต้นที่ ให้ความช่วยเหลือ ช่วยยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ช่วยให้เขาปลอดภัยจากการข่มเหงรังแกจากเจ้าหน้าที่รัฐบาลบางคน ช่วยเขาให้มีสุขภาพอนามัยดีขึ้น

บทเรียนการแก้ไขปัญหาชนกลุ่มน้อยของจีน

ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางภาษาพูดและชาติพันธุ์ ตัวเลขที่เป็นทางการของรัฐบาลจีนระบุว่าประเทศจีนมี 55 ชาติพันธุ์ที่เป็นชนกลุ่มน้อย ประชากรเหล่านี้รวมกันมีจำนวน 91 ล้านคน (1990) ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้พูดภาษาแตกต่างกันถึง 80 ภาษา และใน 80 ภาษานี้มีภาษาเขียน 30 ภาษา (Zhou 2000).

ประเทศจีนมีชนกลุ่มน้อย 10 กลุ่มที่เป็นมุสลิม รัฐบาลกลางจึงมีนโยบายจัดหาอาหารฮาลาลให้ในหน่วยงาน รวมทั้งโรงเรียนของรัฐทุกแห่ง ในถิ่นฐานของชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ นอกจากนี้ อาหารที่ขายตามเมือง

ใหญ่ๆที่มีชุมชนส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิมก็ต้องติดตราอาหารฮาลาลด้วย (Ping 1994).

ในด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อย รัฐสภาของจีนได้ออกกฎหมายให้มีการตั้งสถาบันขึ้นทั้งในส่วนกลางและในมณฑลของชนกลุ่มน้อย โดยได้รับเงินจากรัฐบาลกลางให้รวบรวม เรียบเรียง แปล และตีพิมพ์งานวรรณกรรม งานประวัติศาสตร์ ฯลฯ ออกเผยแพร่ รวมทั้งดำเนินการบูรณะปฏิสังขรณ์ และอนุรักษ์สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ อนุสาวรีย์โบราณสถาน

นอกจากด้านศิลปวัฒนธรรมแล้ว ในด้านโครงสร้างพื้นฐานในเขตชนกลุ่มน้อยก็ได้รับการสนับสนุนเพื่อยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของชนกลุ่มน้อยให้ดีขึ้น ทำให้ชนกลุ่มน้อยไม่รู้สึกแปลกแยก เช่น กรณีของธิเบต

บทเรียนของจีนในด้านการให้ความสำคัญอันดับแรกในการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อสร้างความอยู่ดีกินดีของประชาชนในธิเบตและซินเจียงได้ทำให้ความขัดแย้งที่เกิดจากความแตกต่างทางด้านชาติพันธุ์ ศาสนา และวัฒนธรรมหายไปจากสังคมจีน ทั้งๆที่จีนมีชนกลุ่มน้อยมากมาย

บทที่ 3

การสังเคราะห์และสรุปข้อมูล

ในด้านข้อมูลปฐมภูมิที่เก็บจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 1500 คน จำแนกตามเพศที่แตกต่างกัน อายุที่แตกต่างกัน รายได้ที่แตกต่างกัน และพื้นที่ที่แตกต่างกัน ได้นำมา cross check แต่กลับได้ข้อสรุปที่ใกล้เคียงกันมากจากคำถามทั้ง 10 ข้อ โดยที่คำตอบที่ได้มาได้สนองตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยชิ้นนี้ครบทุกข้อ ซึ่งรัฐบาลสามารถนำเอาข้อสรุปเหล่านี้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการสร้างสันติภาพอย่างยั่งยืนได้อย่างค่อนข้างแน่นอน ถ้ารัฐบาลเคารพในความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

ในคำถามข้อแรกที่ถามว่าสาเหตุของความรุนแรงในภาคใต้เกิดจากสาเหตุใด คำตอบจากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามความแตกต่างกันในด้านวัย เพศ รายได้ และพื้นที่ ได้ข้อสรุป มาจาก 2-3 สาเหตุหลัก คือ **ไม่ได้รับความเป็นธรรมทางด้านศาสนา ต้องการมีสิทธิในการปกครองตนเอง และกรณีกรือเซะและตากใบ**

ในคำถามข้อที่สอง ที่ถามว่า นโยบายของรัฐที่ไม่ชอบที่สุด คืออะไร คำตอบที่ได้มาอย่างเป็นเอกภาพของกลุ่มประชากรต่างๆมีคำตอบเดียว คือ **การใช้ความรุนแรงของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยไม่ผ่านกระบวนการยุติธรรม** โดยคิดเฉลี่ยเป็นร้อยละ 61 ของผู้ตอบทุกกลุ่ม

ในคำถามข้อที่ 3 ที่ถามว่า พฤติกรรมการกระทำของรัฐที่ไม่ชอบที่สุดอะไร คำตอบที่ได้มาอย่างเป็นเอกภาพของกลุ่มประชากรต่างๆมีคำตอบเดียว คือ **การจับไม่เลือก อุ่ม ฆ่า และขัง** โดยไม่ผ่านกระบวนการยุติธรรม โดยคิดเฉลี่ยเป็นร้อยละประมาณ 60 ของผู้ตอบทุกกลุ่ม

ในคำถามข้อที่ 4 ที่ถามว่า หน่วยงานที่เป็นต้นตอของความขัดแย้ง คืออะไร คำตอบที่ได้มา ของกลุ่มประชากรต่างๆ มีคำตอบว่า **รัฐบาลกลางและทหารในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน** คือประมาณ ร้อยละ 45 ของผู้ตอบทุกกลุ่ม

ในคำถามข้อที่ 5. ที่ถามว่าบุคคลที่เป็นต้นตอของความขัดแย้ง คือ ใคร คำตอบของกลุ่มประชากรต่างๆที่ได้มา คือ **อดีตนายกรัฐมนตรีกษัตริย์** โดยเฉลี่ย คำตอบจากทุกกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 45 ของผู้ตอบคำถามทั้งหมด

ในคำถามข้อที่ 6 ที่ถามว่าผลกระทบด้านสำคัญจากความรุนแรง คืออะไร เฉลี่ยร้อยละ 55 ของผู้ตอบของกลุ่มประชากรต่างๆ จากทุกกลุ่มตอบว่า **ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน**

ในคำถามข้อที่ 7 ที่ถามว่า ทางออกในการยุติความรุนแรง คำตอบที่ได้มาของกลุ่มประชากรต่างๆ คือ **ให้รัฐบาลถอนทหารออกจากพื้นที่** โดยคำตอบเป็นเอกภาพจากทุกกลุ่มตัวอย่าง คิดเฉลี่ยเป็นร้อยละ 42 ของผู้ตอบทั้งหมด

ในคำถามข้อที่ 8 ที่ถามว่า เรื่องเร่งด่วนที่ต้องการให้รัฐทำ คำตอบที่ได้มาของกลุ่มประชากรต่างๆ คือ **ให้รัฐบาลถอนทหารออกจากพื้นที่** โดยคำตอบเป็นเอกภาพจากทุกกลุ่มตัวอย่าง คิดเฉลี่ยเป็นร้อยละ 40 ของผู้ตอบทั้งหมด

ในคำถามข้อที่ 9 ที่ถามว่าความต้องการส่วนตัว คำตอบที่ได้ออกมาของกลุ่มประชากรต่างๆ คือ **ต้องการความสงบสุขกลับคืนมา** คิดเป็นร้อยละ 70 ของผู้ตอบทั้งหมด

และข้อ 10 เป็นการเปิดกว้างให้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะในด้านเศรษฐกิจ การเมืองและการปกครอง วัฒนธรรม ศาสนา และด้านสาธารณสุข ซึ่งมีความเห็นที่ดีๆ น่าสนใจ ที่ได้สรุปไว้ในบทวิเคราะห์อย่างละเอียด

สิ่งที่งานวิจัยชิ้นนี้ค้นพบข้างต้นทั้ง 9 หัวข้อ คือ โจทย์ใหญ่ที่รัฐบาลต้องนำไปขบคิดและนำเสนอออกมาเป็นนโยบายบูรณาการเพื่อนำสันติภาพและความสงบสุขที่ประชาชนก็ต้องการเช่นเดียวกันกับที่รัฐบาลต้องการ ข้อมูลที่ได้มาเมื่อประมวลออกมาแล้วก็ได้ตอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัยชิ้นนี้ครบทั้ง 9 ข้อ

การค้นพบที่น่าสนใจ คือ ค่าเฉลี่ย หรือ Mean ของความต้องการของกลุ่มประชากรตัวอย่างทุกกลุ่มร้อยละ 70 ตอบว่า **“ต้องการความสงบสุขกลับคืนมา”** ซึ่งเป็นจุดร่วมของรัฐบาลและชาวไทยทุกคน ถ้ารัฐบาลสามารถกำหนดนโยบายที่แสวงจุดร่วมนี้ได้ โดยการส่งวนจุดต่างอื่นๆ ก็เชื่อว่าการสร้างสันติภาพใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถทำให้บังเกิดขึ้นได้

ข้อเสนอแนวทางในการเยียวยาเพื่อดับไฟได้ที่ประมวลจากความต้องการของกลุ่มประชากรตัวอย่าง โดยนำทฤษฎีและบทเรียนต่างๆ จากบางประเทศมาประกอบ ได้ข้อสรุปว่าต้องมีโครงการที่เป็นระยะสั้นและระยะยาวอย่างต่อเนื่องครบทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม คือต้องใช้ยาหลายขนานควบคู่กันไป

คำถามหลายๆ ข้อ จะได้คำตอบเมื่อคิดเป็นร้อยละไม่สูงนัก เพราะมี

คำตอบให้เลือกรวมหลายหลากหลาย บางข้อมีคำตอบให้เลือกรวมถึง 10 ข้อใหญ่ บวกกับข้อย่อยอีก แต่ก็เห็นความเห็นของคนส่วนใหญ่ในกลุ่มประชากรที่ จำแนกแล้ว ดังนั้นคำตอบที่ได้แม้ว่าจะคิดเป็นร้อยละไม่สูงนัก แต่ก็เห็นคำตอบ ที่ทรงแล้ว โดยไม่ได้ชักจูงให้ตอบ เช่น เรื่องสาเหตุของปัญหาความรุนแรง นโยบายที่เป็นต้นตอของความรุนแรง พฤติกรรมที่เป็นต้นตอของความรุนแรง หน่วยงานที่เป็นต้นตอของความรุนแรง บุคคลที่เป็นต้นตอของความรุนแรง โดย คำตอบของทุกกลุ่มประชากรตัวอย่างที่จำแนกแล้วออกมาเหมือนกันหมด ซึ่ง สะท้อนว่า นั่นคือ ต้นตอของปัญหาที่รัฐจะต้องหาทางแก้ไขเพื่อสร้างสันติภาพ ถาวรใน 3 จังหวัดภาคใต้อย่างยิ่งย่น

บทที่ 4

แนวทางในการเยียวยาเพื่อดับไฟใต้

ข้อเสนอและข้อค้นพบแนวทางในการเยียวยาเพื่อดับไฟใต้ที่ประมวลจากความต้องการของกลุ่มประชากรตัวอย่างโดยนำทฤษฎีและบทเรียนต่างๆ จากบางประเทศมาประกอบ เช่น การนำเสนอนโยบายแก้ไขปัญหากลุ่มน้อยของประเทศจีนมาเป็นกรณีศึกษา หรือแนวคิดของโมฮัมหมัด มหาเธร์ อดีต นายกรัฐมนตรีของประเทศมาเลเซีย ที่ได้ข้อสรุปว่าต้องมีโครงการที่เป็นระยะสั้นและระยะยาวอย่างต่อเนื่องครบทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม คือต้องใช้ยาหลายขนานควบคู่กันไปดังนี้

1. **เปลี่ยนกรอบคิดด้านการเมือง** รัฐต้องเปลี่ยนกรอบคิดและมุมมองในเรื่องรัฐชาติใหม่โดยการใช้กรอบคิดสิทธิมนุษยชน แทนกรอบคิดเชื้อชาตินิยม คือ ชาติไม่ได้ประกอบด้วยชนเผ่าไทย หรือ เลือดไทยเพียงสายเลือดเดียว แต่ประกอบด้วยชนหลายเผ่าพันธุ์ หลายสายเลือด หลายศาสนา หลายความเชื่อ หลายขนบธรรมเนียมประเพณี และมีหลายภาษาพูดที่อาศัยอยู่ภายใต้ร่มโพธิ์ อาณาเขตของประเทศไทย

ประเทศไทยมีคนไทยเชื้อสายจีนที่นับถือศาสนาพุทธ เชื้อสายอินเดียที่นับถือศาสนาฮินดู เชื้อสายมลายูที่นับถือศาสนาอิสลาม และชาวไทยที่นับถือศาสนาคริสต์ ชาวมอญ ชาวไทยเชื้อสายเขมร ลาว พม่า ชาวเขาและชนกลุ่มน้อยอีกหลายสิบเผ่าพันธุ์ ประกอบขึ้นเป็นประเทศไทย

หลักการสำคัญของสิทธิมนุษยชน คือ มนุษย์ทุกคน ทุกผิวสี ทุกชาติ ทุกเผ่าพันธุ์ เกิดมาพร้อมกับสิทธิเสรีภาพที่ติดมาพร้อมกับความเป็นมนุษย์ เรียกว่าศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สิทธิมนุษยชนเป็นสิ่งที่โอนให้แกกันหรือพรากจากความเป็นคนไม่ได้ รัฐบาลทุกรัฐบาลมีหน้าที่สร้างหลักประกันให้แก่ทุกชีวิต เช่น ความเสมอภาคกัน การเคารพในความเชื่อและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงห้ามการเลือกปฏิบัติต่อกัน และต้องเคารพหลักการและลักษณะของสิทธิมนุษยชน

กรอบคิดสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญ และตามกติการะหว่างประเทศ คือการให้เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และเคารพในความแตกต่างทางด้านถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความเชื่อทางศาสนา และ

HN
700.592
.862
ก 131
2551
e.5

ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน สำนักงาน กสม. -

แนวทางการสร้างสันติภาพใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในมุมมองของผู้ได้รับผลกระทบจากความรุนแรง

ความคิดเห็นทางการเมือง และการไม่เลือกปฏิบัติ ไม่อคติ และไม่ระแวง ต่อความแตกต่างเหล่านี้ แต่ต้องให้เกียรติ และเคารพในสิทธิที่จะพูดภาษามลายู หรือ ภาษาหรือสำเนียงไทยอื่นๆ การแต่งกาย ประเพณี วัฒนธรรม การนับถือและปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของแต่ละศาสนาและความเชื่อของแต่ละชนกลุ่มน้อย

การยอมรับกรอบคิดใหม่ที่เป็นสากล ว่าชาวไทยเชื้อสายมลายู ที่พูดภาษามลายู และนับถือศาสนาอิสลาม เป็นพลเมืองที่อาศัยอยู่ในอาณาเขตประเทศที่เรียกว่าประเทศไทย มิใช่พลเมืองชั้นสอง ดังนั้นกรอบคิดนี้จะนำไปสู่การแก้ไขกฎหมายที่ขัดแย้งกับกรอบคิดนี้ และนำไปสู่การจัดการให้มีการเลือกตั้งและการปกครองของท้องถิ่นตามมาตรา 282-290 ในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 นำไปสู่นโยบายการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างไม่เลือกปฏิบัติ สนับสนุนเจ้าหน้าที่ให้เรียนรู้ภาษาท้องถิ่น นโยบายการจัดการการศึกษาให้สอดคล้องกับท้องถิ่น และนโยบายการจัดสรรงบประมาณอย่างเท่าเทียมกัน เช่น การจัดสรรงบประมาณในการสร้างมัสยิด หรือ โรงเรียนปอเนาะเพิ่ม หรือการจัดหลักสูตรในโรงเรียนประชาบาล โดยมีวิชาอิสลามศึกษา และภาษาอาหรับเป็นวิชาเลือก การจ้างโต๊ะครูหรืออิมามมาเป็นผู้สอนในโรงเรียน หรือการทุ่มงบประมาณพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ในทุกด้านของ 3 จังหวัดภาคใต้ให้ทัดเทียมกับประเทศมาเลเซียเพื่อไม่ให้เห็นข้อเปรียบเทียบที่แตกต่างกันมากนัก เป็นต้น

นอกจากนี้ทรัพยากรในท้องถิ่นจะต้องมีการจัดสรรอย่างเป็นธรรมให้คนในท้องถิ่นได้เป็นเจ้าของหรือได้ประโยชน์ด้วย ความรักชาติรักแผ่นดินจะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติเมื่อประชาชนได้เป็นเจ้าของหรือมีส่วนร่วมในการจัดสรรแบ่งปันทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตนโดยไม่ต้องไปปลุกระดมหรือเรียกร้องให้หันมารักชาติ

การนำนโยบายการปกครองท้องถิ่นมาใช้ให้มีการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นทุกระดับและจัดระบบการปกครองแบบท้องถิ่นที่มีอิสระในการจัดเก็บภาษีอากร มีอำนาจในการจัดสรรทรัพยากร มีอำนาจในการจัดระเบียบและรักษาความสงบในระดับท้องถิ่น การจัดการด้านการศึกษาและวัฒนธรรม แต่ต้องสอดคล้องกับหลักสูตรสามัญ และจ่ายภาษีให้ส่วนกลางด้วย

2. ในด้านการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รัฐควรจะมีมอบอำนาจนี้ให้กับชุมชนจัดการดูแลกันเองในลักษณะตำรวจชุมชนที่เป็นคนในท้องถิ่นซึ่งชุมชนเป็นผู้เลือกตั้งกันขึ้นมาเป็นผู้ดูแลรักษาความสงบแทนตำรวจหรือ

ทหารที่มาจากส่วนกลาง และรัฐเป็นผู้สนับสนุนด้านเงินเดือน ไม่ต้องส่งทหารเข้าไปลาดตระเวนอย่างเดิม นี่จึงเป็นทางออกที่สามารถนำสันติภาพกลับมาสู่ภาคใต้ได้อย่างยั่งยืนได้อย่างแท้จริงตามกรอบคิดสิทธิมนุษยชน

ส่วนในด้านกระบวนการยุติธรรม รัฐบาลยังอ้างไว้เหมือนเดิม

3. กำหนดเขตปลอดอาวุธ ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้รัฐบาลควรประกาศเป็นเขตปลอดอาวุธอย่างเด็ดขาดเหมือนกับประเทศมาเลเซีย ญี่ปุ่น และยุโรป ที่ห้ามประชาชนทั่วไปครอบครองอาวุธอย่างเด็ดขาด โดยมีบทลงโทษร้ายแรง เพราะการครอบครองอาวุธสื่อว่ามีเจตนาร้ายต่อสังคมและประเทศชาติ การจับผู้ก่อความไม่สงบควรใช้กฎหมายห้ามการครอบครองอาวุธเป็นข้อหาหลัก เพื่อป้องกันการโยงเอาการจับกุมไปปลุกกระดมโยงกับเรื่องศาสนาหรือการแบ่งแยกดินแดน หรือการเลือกปฏิบัติ เพราะว่าการห้ามครอบครองอาวุธเป็นกฎหมายสากลที่หลาย ๆ ประเทศใช้อยู่ ผู้มีเจตนาร้ายจึงจะไม่สามารถนำมาเป็นประเด็นการโฆษณาชวนเชื่อ เพราะข้อหานี้เป็นข้อหาไม่ชอบธรรมในสายตาของประชาคมโลก ควรยกเลิกการตั้งข้อหาเป็นภัยต่อความมั่นคง คงไว้แต่ข้อหาการครอบครองอาวุธที่มีโทษร้ายแรง ถ้าครอบครองอาวุธสงครามก็ควรจะมีโทษประหารชีวิต

นโยบายของรัฐที่ผ่านมามักใช้ข้อหาความมั่นคงมากกล่าวหาผู้ต้องสงสัย ซึ่งเป็นจุดอ่อนให้ฝ่ายผู้ไม่หวังดีนำไปใช้ประโยชน์ในการปลุกกระดมว่าถูกกดขี่ แก่งกัทางการเมือง หรือรัฐมีอคติกับชาวไทยมลายู แล้วนำไปเชื่อมโยงว่าต้องแยกดินแดน เชื่อมโยงกับด้านศาสนา แต่กำหนดให้ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเขตปลอดอาวุธโดยมีบทลงโทษร้ายแรงต่อผู้ฝ่าฝืน ผู้ที่มีอาวุธอยู่ในความครอบครองไม่ว่าจะเป็นไทยพุทธ หรือไทยมลายู หรือไทยจีนจะต้องถูกลงโทษโดยไม่มีทางเลือก

ในขณะที่เดียวกันรัฐก็ต้องสามารถดูแลให้ความปลอดภัยในชีวิตของประชาชนได้อย่างแท้จริงโดยการทุ่มงบประมาณสนับสนุนตำรวจชุมชนอย่างเพียงพอ

4. เปลี่ยนบทบาทของทหาร บทบาทของทหารใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ควรเน้นให้เป็นทหารพัฒนาและทหารการเมือง จัดกำลังทหารพัฒนาที่ไม่สวมเครื่องแบบทหาร รวมทั้งหน่วยแพทย์ทหารออกให้บริการและพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่องและทำด้วยความจริงใจ ส่วนทหารหน่วยกำลัง ควรจะประจำอยู่ในค่ายไม่ออกมาลาดตระเวน เพราะสร้างความอึดอัดให้กับประชาชน

ในท้องถิ่น และยังเป็นเป้าหมายด้วย ทำให้มีความรู้สึกเหมือนกับอยู่ในภาวะสงคราม นี่เป็นทัศนคติที่ได้จากการสอบถามกลุ่มประชากรตัวอย่างที่จำแนกแล้วทุกกลุ่ม ซึ่งมีความเห็นร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพว่าทหาร และตำรวจซึ่งชาวบ้านแยกไม่ออก เพราะว่าเวลาออกปฏิบัติการจะแต่งตัวเหมือนกัน คือ ดันตอหรือผู้ใช้อำนาจโดยไม่ผ่านกระบวนการยุติธรรม ชอบใช้วิธีการรุนแรงในการแก้ไขปัญหา รัฐจึงควรพิจารณาประเด็นนี้อย่างจริงจัง และมอบการดูแลความสงบสุขให้ชุมชนจัดการดูแลกันเอง เช่น จัดให้มีตำรวจชุมชนโดยใช้งบประมาณของรัฐ ส่วนทหารหน่วยกำลังให้มีบทบาทเสริม เมื่อเหลือวิสัยของตำรวจชุมชน หากแจ้งเข้ามาจึงจัดกำลังออกไปเสริม วิธีการนี้จะลดความตึงเครียดใน 3 จังหวัดภาคใต้ลงในระดับปกติได้ทันที เมื่อไม่มีเหตุการณ์ร้ายก็ให้ตำรวจชุมชนเข้าไปดูแลก่อน

5. ด้านนโยบายต่างประเทศ รัฐต้องดำเนินนโยบายเป็นกลางและเป็นมิตรกับประเทศกลุ่มโลกมุสลิมที่มีประชากร 1 ใน 4 ของประชากรโลก หรือ 1500 ล้านคน รัฐต้องดำเนินนโยบายให้ประเทศไทยเป็นเวทีการเจรจาสันติภาพของโลกของความขัดแย้งระหว่างโลกตะวันตกกับโลกมุสลิม เหมือนเช่นที่ไทยเคยเป็นเจ้าภาพในการเจรจาระหว่างองค์กร LTTE และรัฐบาลศรีลังกา

ตลาดที่มีขนาดใหญ่ และมีประชากรมากถึง 1500 ล้านที่มีกำลังซื้อสูงนี้มีความสำคัญต่อการเติบโตของเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นการดำเนินนโยบายเป็นมิตรกับโลกมุสลิมจึงเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญของชาติ ทำให้เศรษฐกิจของชาติไม่ต้องไปขึ้นต่อตลาดเพียง 2-3 แห่ง คือ สหรัฐฯ อียู และญี่ปุ่น แต่ทำให้เรามีทางเลือก และมีอิสระทางเศรษฐกิจ ไม่ถูกบีบด้วยมาตรการทางการค้าเหมือนอย่างที่ผ่านๆ มา

ดังนั้นรัฐบาลไทยจึงต้องเปลี่ยนนโยบายต่างประเทศเพื่อแสดงให้กลุ่มประเทศมุสลิมไว้วางใจ โดยดำเนินนโยบายต่างประเทศเป็นกลาง และเป็นตัวของตัวเอง และควรเสนอตัวเป็นเจ้าภาพหรือชักชวนให้กลุ่มประเทศมุสลิมมาจัดการประชุมสัมมนาที่ประเทศไทยบ่อยๆ อย่างที่ประเทศมาเลเซีย หรือ อินโดนีเซียเป็นเจ้าภาพเป็นประจำ ซึ่งจะนำรายได้เข้าประเทศได้อย่างมหาศาลอีกด้วย

6. ด้านวัฒนธรรม รัฐต้องเคารพในความแตกต่างด้านเชื้อชาติ ภาษา ประเพณี การแต่งกาย การนับถือศาสนาตามกรอบคตินิยมมนุษยชนระหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคี โดยการให้การศึกษที่สอดคล้องกับประวัติศาสตร์ใน

ท้องที่ ตามมาตรา 18 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันแล้ว

ประเทศจีนมีภาษาท้องถิ่นกว่า 80 ภาษา ส่วนอินเดียก็มีภาษาท้องถิ่นหลายร้อยภาษาแต่คนอินเดียล้วนเป็นคนชาตินิยมในความเป็นอินเดีย และขณะนี้ประเทศแคนาดาก็มีภาษาราชการถึง 3 ภาษา คือ อังกฤษ ฝรั่งเศส และจีนกลาง โดยเพิ่มภาษาจีนกลางเข้ามาในภายหลังที่มีคนจีนจากฮ่องกงอพยพไปอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

การใช้ภาษาควรส่งเสริมให้ใช้ 2 ภาษาควบคู่กันไปเหมือนในรัฐแคลิฟอร์เนีย แต่ต้องรณรงค์ให้ประชาชนที่ไม่รู้ภาษาไทยเห็นว่าการเรียนรู้หลายภาษารวมทั้งภาษาไทยด้วยเป็นประโยชน์ต่อตัวเอง โดยไม่ต้องไปบังคับให้เรียน แต่ใช้วิธีให้แรงจูงใจทุกคนโดยเฉพาะข้าราชการ

ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ยอมศึกษาภาษาท้องถิ่นและไม่สามารถสื่อสารกับประชาชนได้ การแก้ปัญหาอื่นๆทุกอย่างก็เป็นไปไม่ได้

ในด้านเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องทำความเข้าใจว่าภาษาคือวัฒนธรรมที่สำคัญของชนทุกเผ่าพันธุ์ซึ่งมักไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง รัฐจะต้องดำเนินนโยบายว่าในพื้นที่ที่คนส่วนใหญ่เกินกว่าครึ่งหนึ่งพูดภาษาไทยไม่ได้ ดังนั้นผู้ที่ทำงานหรือเจ้าหน้าที่นั้นๆ ต้องเรียนภาษาท้องถิ่นอย่างแตกฉานก่อน จึงจะรับเข้าทำงานหรือย้ายมาประจำในภาคใต้ เช่นเดียวกับที่รัฐแคลิฟอร์เนีย ซึ่งกำหนดไว้เลยว่าข้าราชการทุกคนต้องเรียนรู้ภาษาสเปนนิชที่คนเม็กซิกันซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่พูดและเขียน มิฉะนั้นจะไม่รับเข้าทำงาน

ในด้านโรงเรียนประชาบาลและการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ควรจะใช้นโยบายจูงใจให้เรียนภาษาไทยด้วยความสมัครใจและได้ผลตอบแทนในการเรียนภาษาไทย เช่น การให้เงินเดือนในขณะที่เข้าเรียน เป็นต้น

นอกจากนี้รัฐควรจัดงบประมาณส่งเสริม พัฒนา และอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นทุกประเภทของ 3 จังหวัดภาคใต้ อย่างจริงจัง โดยการสนับสนุนให้นำมาเผยแพร่ในสวนกลางโดยเฉพาะการเผยแพร่ทางทีวี เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นในด้านดนตรี หรือ ศิลปการแสดง การรำ การฟ้อน การกีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน ฯลฯ เพื่อให้คนส่วนใหญ่ยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย ซึ่งประเทศจีนและเวียดนามดำเนินนโยบายนี้อย่างจริงจัง

7. ในด้านการศึกษา รัฐควรติดต่อขอความร่วมมือกับประเทศในอิสลามที่เดินสายกลาง เช่น อียิปต์ ตุรกี อินโดนีเซีย และมาเลเซีย มาเปิดสาขาโรงเรียนประถม มัธยมและมหาวิทยาลัยใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะโรงเรียนในประเทศเหล่านี้ล้วนสอนวิชาสามัญ วิชาคอมพิวเตอร์ ศิลปะ ดนตรี และวัฒนธรรมสากล ควบคู่กันไปด้วย ฯลฯ ควรจะศึกษาหลักสูตรการศึกษาโรงเรียนสามัญของมาเลเซียและนำมาปรับใช้ นอกจากนี้ยังควรมีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับมาเลเซียอย่างใกล้ชิดด้วย

รัฐควรจะเปิดวิทยาลัยวิชาชีพให้ทั่วทั้ง 3 จังหวัด โดยเฉพาะวิทยาลัยแพทย์ แพทย์พื้นบ้าน และวิทยาลัยพยาบาลซึ่งพยาบาลหญิงที่เป็นชาวมุสลิมมีไม่เพียงพอ เพราะที่ผู้หญิงมุสลิมมีข้อห้ามไม่ให้คนต่างเพศที่สามารถแต่งงานกันได้ ถูกเนื้อต้องตัวและห้ามเปิดเผยส่วนใดๆ ของร่างกาย (นอกจากใบหน้าและฝ่ามือ) ต่อหน้าเพศตรงข้ามที่สามารถแต่งงานกันได้ ดังนั้น ผู้หญิงมุสลิม จึงมักไม่ยอมหาหมอบุชาย หรือหมอที่ไม่ใช่มุสลิม นอกจากนี้ควรจะต้องตั้งวิทยาลัยครูเพิ่มและส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นเข้ามาเรียนและยึดอาชีพครูเพิ่มขึ้น

หลักสูตรการเรียนภาษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ควรจะต้องบังคับให้นักเรียนทุกคนทั้งนักเรียนไทยพุทธ ไทยมุสลิมและไทยจีนเรียนภาษามลายู ภาษาไทย และภาษาอังกฤษควบคู่กันไปเพื่อลดช่องว่างในระยะยาว ทำให้การสื่อสารในอนาคตไม่มีปัญหาว่า ไทยพุทธพูดภาษามลายูไม่ได้ หรือชาวมุสลิมพูดไทยไม่ได้

นอกจากนี้ รัฐบาลควรจะต้องสร้างมหาวิทยาลัยอิสลามให้ใหญ่โตให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาศาสนาอิสลามของภูมิภาคนี้ด้วย เพื่อว่าไทยชาวมุสลิมจะได้ไม่ต้องเดินทางไปศึกษาไกลถึงตะวันออกกลาง หรือ ปากีสถาน หรือ มาเลเซีย เพราะที่จังหวัดปัตตานีเคยเป็นศูนย์กลางการศึกษาอิสลาม และมีโต๊ะครู และอิหม่ามที่มีความรู้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติอยู่หลายท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน

ในด้านวุฒิบัตรของชาวมุสลิมใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ประสบความสำเร็จการศึกษาจากกลุ่มประเทศมุสลิมควรยอมรับและเทียบวุฒิให้ตามมาตรฐานที่ยอมรับกันในในกลุ่มประเทศมุสลิม เช่นการใช้มาตรฐานของกระทรวงศึกษาของประเทศมาเลเซียเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณา

8. การสนับสนุนด้านศาสนา มุสลิมไม่สามารถรับเงินจากรัฐบาลมาสร้างหรือบูรณะมัสยิดได้ เพราะในอัลกุรอาน บัญญัติไว้ว่า เป็นหน้าที่ของมุสลิม

ผู้ศรัทธาเท่านั้นที่จะสามารถสร้างหรือบูรณะมัสยิดได้ แต่รัฐบาลสนับสนุนด้านศาสนา โดยสมทบทุนให้กับโรงเรียนสอนศาสนาหรืออุปกรณ์การศึกษาได้

9. ด้านเศรษฐกิจ หากรัฐบาลแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ คือ ความยากจนของประชากรส่วนใหญ่ในภาคใต้ได้ ปัญหาทางการเมืองหรือปัญหาอื่นๆ ก็จะแก้ไขได้ง่ายขึ้น เมื่อประชาชนมีการศึกษาและอยู่ดีกินดีแล้ว ก็จะมีความสุขและพอใจในสภาพชีวิตที่ดำรงอยู่ ดังนั้น ค่าปลูกป่านยูงสงเสริมในทางที่ผิดไม่ว่าจะจากภายนอกประเทศหรือภายในประเทศก็จะใช้ไม่ได้ผล ในอดีตรัฐเคยประกาศเขตอุทยานทับพื้นที่ของชาวบ้านจำนวนมากใน 3 จังหวัดภาคใต้รวมทั้งที่จังหวัดสตูลด้วย รัฐจะต้องคืนที่เหล่านี้ให้กับชาวบ้านที่อยู่มาก่อนการประกาศ ควรจะมีการปฏิรูปที่ดินให้มีการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเหมาะสม รัฐควรส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลไม้ท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่า และไม่สูญเสียเมื่อราคาตกทำให้ชาวบ้านเดือดร้อนรัฐควรส่งเสริมให้ชาวบ้านออกมากีรติยางในเวลากลางคืนได้เหมือนเดิม เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากการขาดรายได้โดยการให้ชาวบ้านจัดกำลังผลิตเปลี่ยนกันดูแลความปลอดภัยให้กันและกัน

รัฐต้องห้ามอวนลาก อวนรุนของผู้ประกอบการประมงใหญ่ที่ทำลายระบบนิเวศวิทยาและห่วงโซ่อาหารในทะเลทำให้ชาวบ้านหมดอาชีพประมงเพราะปลาเล็กปลาน้อย สำหรับและปะการังซึ่งเป็นห่วงโซ่ของอาหาร ทั้งของปลาเล็กและของปลาใหญ่ถูกทำลายไป สัตว์ทะเลจึงมีจำนวนน้อยลงทุกวันชาวบ้านจึงยากจน ลูกหลานไม่มีอาชีพ กลายเป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีผู้แสวงหาผลประโยชน์บางคนถูกจ้างหรือถูกชักจูงไปในทางที่ผิด

รัฐจะต้องทุ่มเทงบประมาณมาพัฒนาเศรษฐกิจ ให้เกิดการจ้างงาน ให้มีอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตของท้องถิ่นเพื่อให้มีมูลค่าเพิ่ม เช่น ผลผลิตจากการประมงพื้นบ้านของชาวบ้าน หรือการส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราแปรรูปผลไม้ การหัตถลาดให้ผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้ขายได้ราคาดีโดยส่งเสริมให้มีการตั้งสหกรณ์ของผู้ผลิตเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรอง และมีเงินทุนให้กู้หมุนเวียนในหมู่สมาชิก นอกจากนี้ต้องควบคุมหรือห้ามอุตสาหกรรมใหญ่ ที่สร้างมลภาวะและทำลายสิ่งแวดล้อม หรือธุรกิจที่ไม่สอดคล้องกับประเพณีและวัฒนธรรมของชาวมุสลิมด้วย ฯลฯ

รัฐบาลควรวางยุทธศาสตร์ให้ 3 จังหวัดภาคใต้เป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารฮาลาลโดยการส่งเสริมให้มีการผลิตแบบสหกรณ์ เพื่อประโยชน์จะได้ไม่ตกอยู่กับกลุ่มทุนใหญ่เท่านั้น

ควรส่งเสริมให้ 3 จังหวัดภาคใต้เป็นศูนย์กลางการผลิตด้านหัตถกรรม และสิ่งทอ เช่น หมวก เสื้อผ้าฝ้ายและปานสีขาว โสร่ง และกระโปรงของ ชาวมุสลิม เพื่อส่งออกไปยังกลุ่มประเทศมุสลิมซึ่งมีประชากรกว่า 1 ใน 4 ของ ประชากรโลก

ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ เช่นแร่ธาตุ แก๊สธรรมชาติ ฯลฯ จะต้อง เปิดโอกาสให้ชาวบ้านในพื้นที่ได้รับผลประโยชน์ หรือได้สิทธิพิเศษในรูปแบบ หนึ่งด้วย เช่น การเก็บภาษีรายได้จากกิจการเหล่านี้แล้วแบ่งสัดส่วนที่ชัดเจนมา พัฒนาด้านการศึกษาและด้านสาธารณสุข ทำให้ท้องถิ่นเจริญ เพื่อว่าเขาจะได้อ รักแผ่นดินนี้ เมื่อเขาได้ประโยชน์จากแผ่นดิน เขาย่อมหวงแหน และรักแผ่นดินนี้ โดยที่รัฐไม่ต้องไปโฆษณาชวนเชื่อ

รัฐบาลต้องพัฒนาเศรษฐกิจของภาคใต้ให้เจริญทัดเทียมกับมาเลเซีย โดยการประกันค่าแรงขั้นต่ำไม่น้อยกว่าที่มาเลเซีย เพื่อไม่ให้มีการเปรียบเทียบ และเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการข้ามชายแดนไปทำงานฝั่งมาเลเซีย

10. อนุญาตให้ถือ 2 สัญชาติ รัฐควรจะยอมให้มีการถือ 2 สัญชาติ เพราะประเทศไทยได้ประโยชน์ในด้านได้เงินตราต่างประเทศจากแรงงานที่ไป ทำงานฝั่งมาเลเซีย เป็นธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนย่อมต้องการได้ค่าแรงสูงสุด จากแรงงานของตน ในเมื่อฝั่งมาเลเซียให้ค่าแรงมากกว่า จึงเป็นเรื่องฝืน ธรรมชาติและสร้างความขัดแย้งในการกีดกันคนไทยมุสลิมไปทำงานในประเทศ นั้น สิ่งที่รัฐบาลต้องทำเพื่อแก้ปัญหานี้ คือ การพัฒนาและสร้างงานให้ค่าจ้างใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้สูงเท่ากันหรือมากกว่าค่าจ้างในประเทศมาเลเซีย ควรส่งเสริมสนับสนุนให้เปิดร้านแบบร้านต้มยำกุ่มในมาเลเซีย ซึ่งมีคนไทยใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปทำงานเป็นจำนวนมาก เพื่อให้คนเหล่านี้อพยพ กลับมาทำงานหรือเปิดร้านในประเทศไทยแทน

11. รัฐควรเลิกปิดกั้นความช่วยเหลือและเงินบริจาคจากชาตีมุสลิม อื่นๆ รัฐควรอำนวยความสะดวกในเรื่องเงินบริจาค หรือการช่วยเหลือทางด้าน วัตถุประสงค์ต่างๆในประเทศที่เป็นประโยชน์ต่อคนจนและผู้ด้อยโอกาส เพราะช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล รัฐบาลจึงไม่ควรห้าม หรือเหมารวมเอาว่า เป็นเงินสนับสนุนการก่อการร้าย ทำให้เกิดผลเสียและความเดือดร้อนแก่ ประชาชนที่ต้องการและเคยได้รับความช่วยเหลือ โดยเฉพาะเด็กนักเรียน และ เด็กกำพร้า รวมทั้งแม่หม้าย รัฐบาลต้องทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการ

ให้ความช่วยเหลือจากประเทศต่างๆ เหล่านี้โดยมีการจำแนกอย่างชัดเจน

ยังไม่สายเกินไปที่รัฐบาลจะ “พลิกนโยบาย และกรอบคิด” เสียใหม่ เพื่อ
ดับไฟได้อย่างยั่งยืนการเซ็นนโยบายทางการทหารหรือการปราบปรามนำหน้า
จะไปช่วยกระพือให้ไฟได้ลุกโชนโชนโตขึ้นจนถึงขั้นยากที่จะดับได้อีก

ผู้ไม่หวังดีอาจจะมี แต่มีจำนวนไม่มาก หากรัฐบาลสามารถทำให้
ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่ารัฐบาลมีความจริงจังในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่
ของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม ให้ความเป็นธรรม เลิก ลด ละ การใช้อำนาจ
โดยไม่ผ่านกระบวนการยุติธรรมอย่างเด็ดขาด ประชาชนก็จะรู้สึกรักแผ่นดิน
รักเจ้าหน้าที่ ใครจะมายุยงอย่างไรก็ไม่ได้ผล ความอยู่ดีกินดีต้องมาก่อนตาม
ทฤษฎีของ MASLOW

มาตรการต่างๆ ที่เสนอมาข้างต้นเป็นเรื่องที่ควรจะต้องดำเนินการมานานแล้ว
แต่รัฐกลับทำตรงกันข้าม จนก่อให้เกิดช่องว่างให้ผู้ที่ไม่หวังดีต่อความสุขสงบใน
ภาคใต้ ใช้ช่องว่างนี้ยุยงปลุกปั่นผู้ที่อ่อนไหวหรือกลุ่มเสี่ยง โดยเฉพาะเยาวชนที่
มักจะเผชิญกับการใช้อำนาจอย่างเกินกว่าเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น การตั้ง
ด่านตรวจซึ่งสร้างความรำคาญ และเกิดความไม่สะดวก ทำให้ให้ขจัดใจ หรือ
โกรธแค้น (ด้านในกรุงเทพฯ ก็สร้างความโกรธแค้นให้กับบรรดาผู้ขับซึรด
จักรยานยนต์เช่นเดียวกัน เพียงแต่ยังไม่ถึงเวลาระเบิดออกมา) เยาวชนเหล่านี้
มีเป็นจำนวนมากที่ตกงาน ไม่มีอาชีพ บางคนเป็นลูกหลานของชาวประมงที่ถูก
ทุนใหญ่ที่ใช้อวณรณ อวณลาก เข้ามารุกรานทำลายอาชีพของบรรพบุรุษจน
ลูกหลานต้องกลายเป็นคนว่างงาน บางคนที่มีพ่อแม่ที่ติดที่อยู่มาหลายชั่วคนก็
ถูกประกาศเป็นเขตอุทยานทับที่ทำให้หมดอาชีพ เมื่อถูกยุยง ก็มีเหตุให้เชื่อว่า
แผ่นดินนี้ไม่ใช่ของเขา แต่เป็นของนายทุน เหตุการณ์จึงลุกลามมาถึงทุกวันนี้

ความเป็นธรรม การไม่มีอคติ การไม่เลือกปฏิบัติซึ่งเป็นหัวใจของ
หลักการสิทธิมนุษยชนจะต้องนำมาแปรให้อยู่ในจิตสำนึกและเป็นนโยบายและ
แนวปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในหมู่เจ้าหน้าที่ของรัฐให้ได้จึงจะแก้ปัญหาไฟได้ได้

ความรุนแรงเป็นผล มิใช่เหตุ เหตุของความรุนแรงคือ ปัญหา
เศรษฐกิจ ปัญหาความยากจน การขาดแคลนสาธารณสุขูปโภค การ
ขาดแคลนการบริการด้านสาธารณสุข การเข้าไม่ถึงการศึกษาซึ่งทำให้
ชีวิตความเป็นอยู่คับแคบ ทำให้ตกงาน โดยเฉพาะเยาวชนที่ตกงานหรือ
ไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาในระบบ ถูกทำให้กลายเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะถูก
ชักจูงปลุกปั่น โอกาสการประกอบอาชีพถูกคุกคาม เช่น การทำประมง

**ชายฝั่ง ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมีแต่ความแร้นแค้นจึงกลายเป็น
หน่อของความรุนแรง**

การแก้ไขปัญหาด้วยหลักการทางทหารแม้ว่าจะทุ่มงบประมาณและกำลังคนลงไปสักเท่าใดก็ไม่มีวันที่จะยุติไฟใต้ได้ มีแต่จะกระพือให้คุุณมากขึ้น เช่น สถานการณ์ในประเทศอิรัก

การแก้ปัญหาที่ได้ผล คือ การแก้ปัญหาด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนส่วนใหญ่ การสร้างโอกาสให้เยาวชนเข้าถึงการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยไม่ต้องจ่ายเงิน การพัฒนาด้านสาธารณสุขโภชนาการอย่างทั่วถึง และการพัฒนาการให้บริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึง ตามกรอบกติกา ระหว่างประเทศด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

หมอบริเวณ วะลี ชี้ว่า เหตุการณ์รุนแรงใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่อเค้าว่าจะลามเสียไปจนเกิดมิลิตรีทั้งสังคม ถ้าเราไม่เข้าใจและร่วมกันป้องกัน ความขัดแย้งและความรุนแรงจะลามปาม และดึงการก่อการร้ายสากลเข้ามาถึงใจกลางพระนคร ก่อความปั่นป่วนวุ่นวาย สูญเสียทุกด้าน เศรษฐกิจจะหยุดชะงัก โอกาสในการพัฒนาจะหมดไป บ้านเมืองจะเข้าไปติดกับในวิกฤตการณ์ยาวนานเป็นสิบปี

หมอบริเวณ ระบุว่าเราควรทำความเข้าใจอันตราย 2 เรื่อง คือ 1. สงครามจรรยา 2. การก่อการร้ายสากล ถ้าเกิดสงครามจรรยา การทุ่มกำลังกองทัพอันเกรียงไกรลงไปต่อสู้ไม่สามารถเอาชนะได้ ดูตัวอย่างสงครามเวียดนาม สหรัฐอเมริกาได้ทุ่มสรรพกำลังมหาศาลเข้าไปต่อสู้เวียดนามและเวียดนามเหนือ ไม่ได้เข้าปะทะตามสงครามในรูปแบบ แต่ใช้การทำสงครามจรรยา ทหารอเมริกันตายไปประมาณ 50,000 คน และต้องพ่ายแพ้ไป

ขณะนี้สหรัฐก็เข้าไปติดกับสงครามจรรยาในอิรัก ทหารต้องล้มตายไปทุกวัน และมองไม่เห็นชัยชนะ ฝรั่งเศสก็เคยไปติดกับสงครามแอลจีเรียอยู่ถึงกว่า 10 ปี ผู้คนล้มตายเป็นอันมาก ในที่สุดต้องถอนตัวออกมา

ขณะนี้สถานการณ์ในภาคใต้กำลังดำเนินเข้าสู่สถานการณ์สงครามจรรยาแล้ว เราไม่มีทางชนะโดยทุ่มกองทัพใหญ่ลงไปปราบปรามสงครามอาจเรื้อรังเกิน 10 ปี ก่อให้เกิดความสูญเสียชีวิตและเศรษฐกิจมหาศาล และเพิ่มจำนวนผู้ต่อต้านรัฐมากขึ้น เหมือนคอมมิวนิสต์ยิ่งฆ่ายิ่งเพิ่ม แบบที่เขาว่า “ตายสิบเกิดแสน” เราจึงต้องทำความเข้าใจ เรื่องสงครามจรรยาให้ดี

หมอประเวศเสนอให้ใช้ยุทธศาสตร์สันติวิธี แม้มันน่าจะแค่เน้นเพียงใด ต้องตั้งสติมั่นและ มั่นคงในแนวทางสันติวิธี เราเคยมีบทเรียนในการต่อสู้กับ คอมมิวนิสต์ ยิ่งฆ่ายิ่งเพิ่ม ประธานเหมา เจ๋อ ตง แนะนำ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช นายกรัฐมนตรีในสมัยนั้นว่าอย่าฆ่าคอมมิวนิสต์ ถ้าฆ่าจะแพ้ เมื่อรัฐบาลสมัย พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ นำยุทธศาสตร์สันติวิธีในนามของคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 66/2523 มาใช้ความขัดแย้งเรื่องคอมมิวนิสต์จึงสงบลงโดยรวดเร็ว (สถาบันข่าว อิศรา)

ในระยะยาวคนไทยควรปกรังแห่งอหิงสาธรรมบนดินแดนแห่งนี้ ให้ได้

การฆ่ากันไปมาจะเป็นชนวนให้เกิดความรุนแรงขึ้นในแผ่นดินนี้ จะต้องยุติให้ได้ ควรให้ประชาชน องค์กรท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน เป็นผู้มีบทบาทให้มากที่สุดในการเป็นคนกลางในการแก้ปัญหาโดย รัฐบาลเป็นผู้สนับสนุน

การผูกขาดความหลงชาติอย่างผิดๆ (แบบฮิตเลอร์) ของคนบางกลุ่มที่มีอคติต่อคนที่คิดหรือเชื่อแตกต่าง มีแต่จะช่วยกระพือให้ไฟได้ลามไปทั่วประเทศ

ดังนั้นจึงควรต้องฟังเสียงของหมอประเวศซึ่งชี้ประเด็นที่สำคัญที่สุดดังกล่าวโดยการดำเนินนโยบายตามที่งานวิจัยนี้นำเสนอไว้ทั้ง 11 ข้อ ซึ่งเชื่อว่า จะสามารถสร้างสันติภาพให้เกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืนและแน่นอนซึ่งสอดคล้องกับ หลักการของสิทธิมนุษยชนสากล และความต้องการของทุกฝ่ายโดยเฉพาะ ชาวไทยเชื้อสายมาเลย์ซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง

ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน สำนักงาน กสม.

แนวทางการสร้างสันติภาพใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในมุมมองของผู้ได้รับผลกระทบจากความรุนแรง

งานวิจัยผลงาน

โครงการวิจัย “หนังสือดี 100 เล่มในรอบศตวรรษที่คนไทยควรอ่าน” (2540)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (ส.ก.ว.)

โครงการวิจัยเรื่อง “วิกฤติเศรษฐกิจไทย: ผลกระทบจากการรับเงื่อนไข IMF และทางออกสำหรับประชาชน” (2541)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (ส.ก.ว.)

และ ชุดโครงการวิจัย “สิทธิมนุษยชนไทยในสถานการณ์สากล” ศาสตราจารย์ เสน่ห์ จามริก เป็นประธานโครงการ (2544)

งานวิจัย “การสร้างสันติภาพใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในมุมมองของผู้ถูกผลกระทบ”

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (2550)

ผลงานด้านหนังสือ

- คู่มือโรบินฮู้ด (พิมพ์ 8 ครั้ง 2523, 2544)
- กั้น วอลล์สตรีท. ถนนชีวิต (รวมเรื่องสั้นนานาชาติ พิมพ์ 2 ครั้ง 2531, 2538)
- IMF นักบุญ หรือ คนบาป (2541-2542, พิมพ์ 3 ครั้งในรอบ 3 เดือน)
- การครอบงำโลก พิมพ์ 2 ครั้ง (2542, 2544)
- สงครามการเงิน : เมืองไทยเหลือแต่ชื่อ (2543)
- ทรัพยากรการเงินโลก (2543)
- WTO ทรัพยากรการค้าโลก (2543)
- ฉีกหน้าการองค์การค้าโลก (2546)
- บริษัทข้อฉลกลโกงข้ามชาติ (2548)
- ส่องกล้องสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (2548, 2550)
- อย่าร้องให้ตามอาเจณดนา (2549)
- ไม่อยากเห็นเมืองไทยหายนะ (2550)
- บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ที่ได้นั้น Expanded Concept of Human Rights and the Need for Human Rights Mechanism in Asia-Pacific , Building a New Vision for Asia-Pacific Democracy and Human Rights, Taipei 2003. บทความอีก 2000 ชิ้นทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ บางชิ้นได้รับการแปลเป็นภาษาสเปน เวียดนาม และเกาหลี (ดูเพิ่มเติมใน Google)

การศึกษา

- University of California, San Diego (UCSD), Professional Certificate สาขา Financial Management เทียบเท่าปริญญาโทของ Executive Program, Master of Science, Business Administration-M.S.B.A. สาขา Finance.
- University of San Diego (USD), Mini M.B.A.
- San Diego State University, B.A., Economics.
- Professional Broker, Training in the Series 7 Examination, General Securities Registered Representative and Series 63-Blue Sky, required by NASD (National Association of Securities Dealer), Investment Training Institute Nash, Inc.
- Diploma, National Human Rights Institutions at Work CHRf, Montreal, Canada.
- Diploma, International Human Rights Training Programme CHRf, Montreal, Canada.
- Certificate, United Nations Department, Foreign and Commonwealth Office., A Civilian/ Military Planning Exercise in Complex Peace Support Operations.

สารบัญ

คำนำ

1. ความหมายของงานเขียนเชิงนิพนธ์

2. ประเภทของงานเขียนเชิงนิพนธ์

3. ลักษณะของงานเขียนเชิงนิพนธ์

4. ขั้นตอนการเขียนงานเขียนเชิงนิพนธ์

5. การตรวจแก้และปรับปรุงงานเขียนเชิงนิพนธ์

6. การเผยแพร่และจัดพิมพ์งานเขียนเชิงนิพนธ์

7. การประเมินค่าของงานเขียนเชิงนิพนธ์

8. การศึกษางานเขียนเชิงนิพนธ์

9. การศึกษางานเขียนเชิงนิพนธ์ในประเทศไทย

10. การศึกษางานเขียนเชิงนิพนธ์ในต่างประเทศ

11. การศึกษางานเขียนเชิงนิพนธ์ในยุคปัจจุบัน

ภาคผนวก

1. ตัวอย่างการเขียนงานเขียนเชิงนิพนธ์

2. ตัวอย่างการตรวจแก้และปรับปรุงงานเขียนเชิงนิพนธ์

3. ตัวอย่างการประเมินค่าของงานเขียนเชิงนิพนธ์

4. ตัวอย่างการศึกษางานเขียนเชิงนิพนธ์

5. ตัวอย่างการศึกษางานเขียนเชิงนิพนธ์ในประเทศไทย

6. ตัวอย่างการศึกษางานเขียนเชิงนิพนธ์ในต่างประเทศ

7. ตัวอย่างการศึกษางานเขียนเชิงนิพนธ์ในยุคปัจจุบัน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (พ.ศ. 2544 - 2550)

1. ศาสตราจารย์ไسنท์ จามริก ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัล ดิษฐาอภิชัย กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
3. คุณหญิงจันทนี สันตะบุตร กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
4. นางสาวนัยนา สุภาพิ่ง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
5. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ประดิษฐ์ เจริญไทยทวี กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
6. นายสันต์ พานิช กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทิน นพเกตุ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
8. นางสุนี ไชยรส กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
9. นายสุรสีห์ โกศลนาวิน กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
10. คุณหญิงอัมพร มีสุข กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
11. นางสาวอาภร วงษ์สังข์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

- นางอรินณพงศ์ สุตรสุนันท์ เลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
นายประนอญ สุวรรณภักดิ์ รองเลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 199 และ 200 และพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กสม. ประกอบด้วย ประธานกรรมการ และกรรมการ 10 คน ซึ่งวุฒิสภาเป็นผู้คัดเลือกตามรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาได้คัดเลือกนำเสนอ มีวาระดำรงตำแหน่ง 6 ปี และดำรงตำแหน่งเพียงวาระเดียว และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. ส่งเสริมการเคารพและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนทั้งในระดับประเทศ และระหว่างประเทศ
2. ตรวจสอบและรายงานการกระทำ หรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรืออันไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการการแก้ไขที่เหมาะสมต่อบุคคล หรือหน่วยงานที่กระทำ หรือละเลยการกระทำดังกล่าวเพื่อดำเนินการ ในกรณีที่มีปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการตามที่เสนอรายงานต่อรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป
3. เสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรีเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
4. ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย การเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน
5. ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่าง หน่วยงานการ องค์การเอกชน และองค์กรอื่นใดด้านสิทธิมนุษยชน
6. จัดทำรายงานประจำปี เพื่อประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนภายในประเทศ เสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเปิดเผยต่อสาธารณชน
7. ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อรัฐสภา
8. เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี และรัฐสภาในกรณีที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
9. แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อการปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
10. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หรือกฎหมายอื่นซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

คำอธิบายความหมายของเครื่องหมาย

รูปทรงดอกบัว

คือ ความริ่คุณธรรม ความเอื้ออาทรระหว่างเพื่อนมนุษย์
อันเป็นจริยวัตร อันดีงามของคนไทย

รูปคนล้อมเป็นวงกลม

คือ การสร้างพลังความร่วมมือกับทุกภาคส่วนสังคม เพื่อ
เสริมสร้างวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชนให้เป็นส่วนสำคัญ
ในกระบวนการพัฒนาประเทศ

รูปมือ

คือ การร่วมมือกับทุกภาคส่วนของสังคมทั้งในระดับ
ประเทศและระหว่างประเทศในการโอบอุ้มคุ้มครอง
ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ ด้วยหลัก
แห่งความเสมอภาคและภราดรภาพ

สีน้ำเงิน

คือ สีของความเชื่อมั่นของประชาชนและทุกภาคส่วน
ของสังคม

ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
HUMAN RIGHTS INFORMATION CENTER
Office of the National Human Rights Commission of Thailand

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 7

ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โทรศัพท์ 0-2141-3844, 0-2141-3881

<http://library.nhrc.or.th>

31100100001616

านเพื่อประชาชน
านพลังอย่างหนักแน่น
เสริมสร้างวัฒนธรรม

ข้อที่ค้นพบ คือ ความรุนแรงเป็นผล
มิใช่เหตุ เหตุของความรุนแรงเมื่อ
วิเคราะห์ลงไปแล้ว คือปัญหาเศรษฐกิจ
ปัญหาความยากจน การขาดแคลน
สาธารณูปโภค การขาดแคลนด้าน
สาธารณสุข การไม่ได้รับโอกาสทาง
การศึกษา ซึ่งทำให้ชีวิตความเป็นอยู่
คับแคบ ทำให้ต้งงาน โดยเฉพาะ
เยาวชน โอกาสในการประกอบอาชีพ
ถูกคุกคาม เช่น การทำประมงชายฝั่ง
ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน มีแต่
ความแร้นแค้นจึงกลายเป็นหน่อของ
ความไม่พอใจรัฐบาลและสะท้อน
ออกมาในรูปแบบของการร่วมมือกับ
ผู้นิยมใช้ความรุนแรง

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

422 อาคาร ปปง. ต.พญาไท (เชิงสะพานหัวช้าง) เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์ 0-2219-2980 โทรสาร 0-2219-2940 E-mail: info@nhrc.or.th